

bilo mogoče premagati jako težavne napore, ki ni mogoče, da bi ne nastali pri taki imenitni reči, kakor je pospeševanje kmetovalstva. Načrt postavbe, izdelan po osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe, bil je v rokah dež. odbora in tudi pri visoki vladi in na obeh straneh se je spremenil v marsikateri stvari, vendar pa stoji na načelih, kakor jih je nastavil osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe štajarske.

(Dalje prih.)

Mandiški vinogradi v Slavoniji.

(Konec.)

Za živice (mlade trse) ne kopljejo posebnih jamic, ampak s kolom napravi se luknja, v katero se živica vsadi. Stari trs ne dobi kola za podporo, dobi ga edino le živica, pa še ta prav kratkega od hrastovine. Naših šparonov tam nisem našel, še naših reznikov ne. Trs v jeseni zasujejo s prstjo, da jim po zimi ne pozebe. Spomladi, ko se svet ogreje, trs zopet odgrnejo, ga okopajo in mu porežejo vse lanske mladike do dveh zadnjih očesic. Pogroba se trs le takrat, ako je v vrsti nastala vrzel, katero je treba popolniti, pa ni za to v trsnici dobiti primerne živice. Trsove je po gredah razvrščeno po pasmih ali plemenih. Po nekaterih tablah ali gredah videl sem samo belino: večinoma domačo slankamenko, po drugih pa skoraj samo črmino, kadarko imenovano. Do pedi visoko nad tla štrlijo ti, rekel bi, sami štori iz zemlje, a na teh rase po pet, šest in še več mladik, ki so debelejšje od prstov moje roke. Predno je moka prišla na grozdje, porezal je viničar križem zapletenim mladikam njihove vršice do poldruega metra nad zemljo, tako, da ni le solnce zamoglo grozdja bolje obsevati, ampak da se mu tudi nobeden tat ni mogel v vešavji prikrivati. Po noči si viničar na potih kuri, da tem laglje grozdje čuva in tatove odganja. Trtne uši tam doli še niso zasledili, a strupena rosa (peronospora) jih ravno tako nadleguje, kakor nas Štajarce. Prečastiti gospod rektor dali so svoje gorice po dvakrat škropiti z modro galico, ali to brez apnene primesi, toda škof Djakovski, ki imajo na severno-vzhodni strani Mandičaca svoje vinograde, dali so galici primešati apna. Vspeh bil je pri obeh jednako povoljen. Te dvojne gorice imeli ste ob času trgatve še prav lepo zeleno listje, med tem, ko so bile neškropljene gorice vseh sosedov celo gole ali pa popolnoma rujave. Naš gospod profesor dali so na sto litrov vode samo eno kilo modre galice, in strupena rosa ni mogla njihovemu trsovju škodovati; s kako pičlimi stroški bi si bili toraj tudi drugi sosedje lahko svoj pridelek obvarovali! Pa kaj, ko si nekateri ljudje tudi v Slavoniji, kakor kje drugje, ne dajo nič dopovedati! Res, da peronospora

ni jedina uima, ki naše vinograde uničuje, Na Štajarskem je letos škropljenje vinogradov z galico le malo izdalo, ker so pogosti nalivi koncem julija in v začetku avgusta vzbudili stari pogubonosni smod. Tudi v Slavoniji trta letos ni obilno nastavila, še manje je obrodila, tako da so moj prečastiti prijatelj, gospod dr. Ivan Bujanović le pridelek srednjega leta pričakovali, a kapljica letošnjega leta se bo smela najboljšim letnikom prištevati, ker grozdje je bilo prav zdravo in popolnoma zrelo. Da si Slavonci ne pridelajo več vina, kriv je zastareli način, po katerem še dandanes svoje žlahtno grozdje spravljajo. Pa o tem prihodnjič nekaj!

J. Voh.

Gospodarske stvari.

Jesenska opravila.

Prav res, da ubozemu kmetu posebno v jeseni kaj rado časa primanjkuje. Treba je sejati pospravljati korenstvo, napravljati drva in steljo, pride trgatve, človek v resnici ne ve, kam bi se dejal. Tem huje pa gre kmetu za kožo, če pride hudomušna, deževna jesen, da se ne da delo pravočasno storiti. Rad bi človek storil še to in ono, pa ne vtegne. Toda pri marsikaterem delu ne sme tak izgovor veljati. Ako hočeš za dobrega gospodarja veljati, ne moreš se potrebnih jesenskih opravkov odkrižati, ko bi ti tudi še tako časa primanjkovalo, kajti če nisi vtegnil vsejati ozimine, je drugo leto ne bodeš žel; če nisi pospravil korenstva, zapadel ti ga bode sneg, če se nisi oskrbel z drvi in steljo, gorje ti bode po zimi. Ne velja torej, da bi dejal: „Nimam časa!“ Modro pa storiš, če se svojemu gotovo malovrednemu sosedu odrežeš: „Nimam časa“, kadar te spravlja na lov. Lov ni za kmeta. Pomni, ako se kmet po lovu klati, kmalo drugim mlati. Prav ravnaš tudi, če nimaš časa, posedati po krčmah, posebno ob delavnikih, če ne vtegneš, pečati se s kartami, klatiti se po sejnih brez posebnih opravkov. Čudno pa bi bilo, ko bi svojih njiv ne obsejal z izgovorom, da nimaš časa, ko bi pustil sadje pod drevesom segnjiti, češ: ne vtegnem ga pobrati. Moder gospodar bode s časom vselej tako obračati vedel, da mu ne bode delo brez čisto posebnih vzrokov zaostajalo. Kedor pa z delom ne more naprej, ali kedor potrebna dela zanemarija, trpi gmotno škodo in izgubi veljavo pri svojih sosedih. Saj se tudi pridnemu in skrbnemu kmetu nič kaj dobro ne godi. Davki so vedno večji, posli dragi, samovoljni pa tako, da se Bogu smili; kar kmet kupuje, je drago, kar bi prodati imel, pa skoraj nobene cene nima. Komaj in komaj se toliko prigospodari, da človek pošteno shaja. Da

